

jen ještě jednou v podstatě totéž, co praví už věta sama, že totiž vlastník pozemku o stavbě věděl a ji nezakázal, neboť pak ovšem stavebník musí mít za to, že vlastník pozemku proti stavbě ničeho nemá, ale stačí-li tohle už také k bezelstnosti stavebníka vědoucího, že staví na cizím pozemku, pak tento atribut stavebníka je tu nadbytečný, neboť i když se škrtne, ničeho se na smyslu nezmění (srv. Krainz-Ehrenzweig »Das Sachenrecht« vyd. 1923 str. 305). Zřejmo, že výraz »bezelstný« vztahuje se tu na vědomí stavebníkovo o cizosti p o z e m k u a nikoli na jeho mínění o souhlasu vlastníka se s t a v b o u, neboť tento atribut držby odnáší se vždy k vlastnickému právu na předmětu, jež kdo v držbě má, a to jak již v Šu 326 obč. zák., tak zvláště také ve všech případech stavby na cizím pozemku nebo cizími materiáliemi (§ 417 až 419 obč. zák.). Pak ale nynější úpadce Josef S. bezelstným stavebníkem nebyl, neboť bezesporně dobře věděl, že staví na pozemku své manželky, na půdě cizí. Nebyl-li však bezelstným, nenabyl stavbou pozemku, nýbrž jeho manželka jako vlastnice půdy nabytí stavby. Toto nabytí napadá žaloba z dvojího důvodu: jednak jako darování učiněné nynějším úpadcem na zkrácení jeho věřitelů — k tomu se mylně v protokole ze dne 27. srpna 1923 cituje § 29 čís. 2 konk. ř., avšak toto číslo o darování nejedná, nýbrž číslo 1 téhož Šu — a pak z důvodu obohacení na úkor věřitelů. Avšak oba tyto důvody v pravdě jsou jedním jediným, pak-li ovšem žalovaná byla bezelstnou, neboť dle Šu 39 (3) konk. ř. bezelstný příjemce bezúplatného plnění úpadcova ručí jen za to, čím jest obohacen (leďa že by nabytí jeho i jako úplatné bylo odporovatelným). Nebyla-li bezelstnou, pak řídil by se obsah její restituční povinnosti dle téhož Šu odst. (1) a (2). Dlužno tedy věc se všech stránek odpůřícího práva probrati, potřebné důkazy provést a pak teprv rozhodnouti.

Čís. 3633.

Úrazové pojištění dělnické (zákon ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888). Drahotní přídavky, stanovené zákonem ze dne 21. prosince 1921, čís. 481 sb. z. a n., nejsou důchodem ve smyslu §§ 6 a 7 úraz. zák.

(Rozh. ze dne 19. března 1924, Rv I 1742/23.)

V předchozím sporu Cg II 86/22 bylo právoplatně uznáno, že nárok Rudolfa B-a proti žalované dráze jest důvodem po právu. Sporem Cg II 9/22 domáhala se úrazová pojišťovna na dráze náhrady škody, jež jí povstala (povstane) placením renty Rudolfu B-ovi. V tomto sporu uzavřely strany smír, dle něhož zaplatila dráha pojišťovně určitý peníz a zavázala se platiti měsíční důchod 384 Kč 75 h, dokud bude pojišťovnou Rudolfu B-ovi (jeho pozůstalým) důchod vyplácen. Po uzavření tohoto soudního smíru byl vyhlášen zákon ze dne 21. prosince 1921 čís. 481 sb. z. a n., dle něhož byla žalobkyně povinna poskytnouti Rudolfu B-ovi k jeho důchodům drahotní přídavek, jenž činí počínajíc 1. říjnem 1921, 150 Kč měsíčně. Žalobu, již domáhala se pojišťovna na dráze zaplacení

tohoto drahotního přídavku, pokud jej již zaplatila, jakož i placení jeho pro budoucnost, procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal dle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nesprávné právní posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) spatřuje dovolatelka především v tom, že odvolací soud přikládal veliký význam okolnosti, že nový, podle nového zákona B-ovi příslušející důchod, je drahotním přídavkem k úrazové rentě, že tedy nejde o zvýšení původního důchodu, nýbrž o něco zcela nového, totiž o drahotní přídavek. Dovolatelka napadá tento právní názor, míníc, že, kdyby si byla chtěla žalobkyně něco podobného vyhraditi, byla by nesměla uzavřítí smír do nejvyššího obnosu, avšak že by také bylo hrubým, dobrým mravům odporujícím počinem žalobkyně, kdyby, vědouc o zamýšleném zavedení drahotních přídavků k úrazovým důchodům, svolila k určení renty do nejvyššího obnosu, ale při tom si myslila potají, že drahotní přídavek je něco jiného než úrazový důchod. Nelze v tom dovolatelce přisvědčiti. Důchodem jest dle §§ 6 a 7 úrazového zák. to, nač dělník, postižený úrazem, má podle citovaných předpisů nárok. Tyto úrazové důchody jsou dle §u 16 úraz. zák. podle zásad pojišťovací techniky kapitálově podloženy a tím se zřetelně rozlišují i svou právní i hospodářskou povahou od drahotních přídavků, opírajících se nyní o zákon ze dne 21. prosince 1921 čís. 481 sb. z. a n. Tyto drahotní přídavky nejsou rentami ve smyslu §§ 6 a 7 úraz. zák., nejsou dle §u 16 úraz. zák. kapitálově podloženy, nýbrž slouží k částečnému vyrovnání válečnými a poválečnými poměry vyvolaných nesrovnalostí, jsou příplatkem přechodným, poskytnutým podle §u 1 zákona ze dne 29. října 1919, čís. 606 sb. z. a n. na dobu »mimořádných poměrů drahotních«, jsou také proměnlivé podle zákona čís. 606/1919 a to podle základu důchodu úrazového procentuálně, podle zákona čís. 481/1921 sice s pevnou sazbou, ale časově omezené. Tvrdí-li dovolatelka, že úrazová renta a drahotní přídavek jest jedno a totéž, obojí dohromady pak že jest úrazovou rentou, přehlíží právní podstatu obou těchto platů, jak byla právě vylíčena. Když odvolací soud zjistil, že úmyslem smír uzavírajících stran bylo, by spor ukončil tím, že žalobkyni budou zaplacený žalobou požadované obnosy v plné výši, a že jen ohledně v budoucnosti vyplácených částek bude zabráněno libovolnému uvážení úrazové pojišťovny dělnické, které částky k tíži žalované mají býti Rudolfu B-ovi vypláceny, a že závazek žalované bude omezen jenom na to, co B-ovi náleží podle zákona, jakož i, že označení částky 384 Kč 98 h jako nejvyšší obnos mělo jenom poznačiti, že renta, která má býti B-ovi vyplácena a která vzhledem na jeho těžké poranění dosahuje nejvyšší míry 150%, stanovené zákonem, nemá býti na vrub dovolatelčin nijak zvyšována, je zřejmo, že dovolatelčina výtká, že se počín žalobkyně příčí dobrým mravům, není oprávněna, poněvadž se žalobou požadované placení nedotýká výše úrazové renty, nýbrž je žalobou požadováno zvýšení z důvodu okolností, po smíru nastalých, na které

strany, smír uzavírajíce, nemohly mysliti, proti kterémužto případu dovolatelka naopak mohla se ochrániti jediné doložkou, že je náhrada nezvyšitelná, i když budou B-ovi vypláceny k důchodu drahotní přídavky. Ostatně svědčí tomuto právnímu pojetí, že totiž při uzavírání smíru bylo myšleno pouze na úrazovou rentu, placenou dle §u 6 úraz. zák., také okolnost, že si dovolatelka vyhradila ve smíru právo, zaplatiti kapitálovou hodnotu příštích splátek důchodových, která se vypočítává dle §§ 16 a 45 odstavec třetí úraz. zák. jen ohledně t r v a l é h o a n i k o l i přechodného důchodu, jakým jest proměnlivý přídavek drahotní.

Čís. 3634.

Pokud neručí banka majiteli konta za škodu, vzniknuvší tím, že vyplatila poukázku osobě, napodobivší zdařile podpis majitele konta, uložený u banky.

(Rozh. ze dne 19. března 1924, Rv I 1749/23.)

Žalobce měl u žalované banky, s níž byl v obchodním spojení, bankovní konto, jímž disponoval poukazy. Vzorek žalobcova podpisu měla banka. Banka vyplatila ze žalobcova konta po několikráte peníze žalobcovu kontoiristu na padělaný poukaz; kontoirista peněz žalobci neodvedl, nýbrž použil jich pro sebe a zmizel. Žalobu na banku o náhradu škody procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Jde o žalobu o náhradu škody a bylo proto dle §u 1295 obč. zák. žalobcovou nejpřednější povinností, by dokázal, že mu dovolatelka svým jednáním, pokud se týče opomenutím, zavinila škodu. Zavinění dovolatelčino spatřoval žalobce v podstatě v tom, že dovolatelka, ač byl on sám jediné oprávněn, disponovati bankovním kontem a ačkoli jí předal, a u dovolatelky skutečně ležel, originál jeho podpisu, vyplatila pětikráte po částkách jeho kontoiristovi W-ovi úhrnem 2.100 Kč, kterých tento žalobci neodvedl, nýbrž je zpronevěřil a uprchl. Jest zkoumati, zdali se dovolatelka, vyplativši Bedřichu W-ovi na poukazy, podle odvolacího zjištění napsané týmž písmem, na témž žalobcově papíru firmovním, znějící na doručitele, opatřené žalobcovými podpisy, o nichž bylo zjištěno, že jsou klamavě podobny pravým podpisům, třeba by v nich druhé jméno nebylo úplně vypsáno, dopustila hrubého zavinění, jak tvrdil žalobce. Otázku tuto právem zodpověděl soud první stolice záporně a nelze přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že dovolatelka měla výplatu poukázaných částek odmítnouti z toho důvodu, že se podpis na poukazech neshodoval doslovně s podpisem kontovního vlastníka. V čl. 282 obch. zák. uvedená péče řádného obchodníka nemůže býti vykládána tak, že by ručil také za pravost podpisu na